

תיאור:

תת-מין זה שוקל בדרך כלל 32-68 קילוגרם לערך, וגובהו נע בין 60 ל-80 סנטימטרים, מה שהופך אותו לאחד המינים הגדולים ביותר של הזאב האפור. לחיה זו צבע פרווה עם פרווה הכוללת יותר צבע לבן, זאב הרי הרוקי דרומי, בהיר יותר מאחיו הדרומי ופחות צבע שחור.

הרגלי תזונה:

מהרי הרוקי, איילים איילים ,זאב הרי צפון רוקי ניזון בעיקר מציד ביזונים אמריקאים עם זאת, הזאב אורב לעיתים גם לבעלי .ובונים קנדיים ,מהמין אייל פרדי שחור-זנב חיים אחרים, אם הסיכוי לצוד אותם גבוה.

הגוף שלו, זאב צפון הרי הרוקי אוכל מדי יום בשר המהווה כ-10%-21% ממסת למרות שהיו מקרים מתועדים של פרט שאכל עד 37% ממסת גופו. עם זאת, כאשר הטרף לא מצוי בשפע, הזאבים מסוגלים לשרוד במשך תקופות זמן ארוכות, באכילת בזמנים של מחסור חמור במזון, מתרחש, אך רק, קניבליזם. כמויות מזון קטנות למדי כאשר מדובר בזאב פצוע או חלש בלהקה.

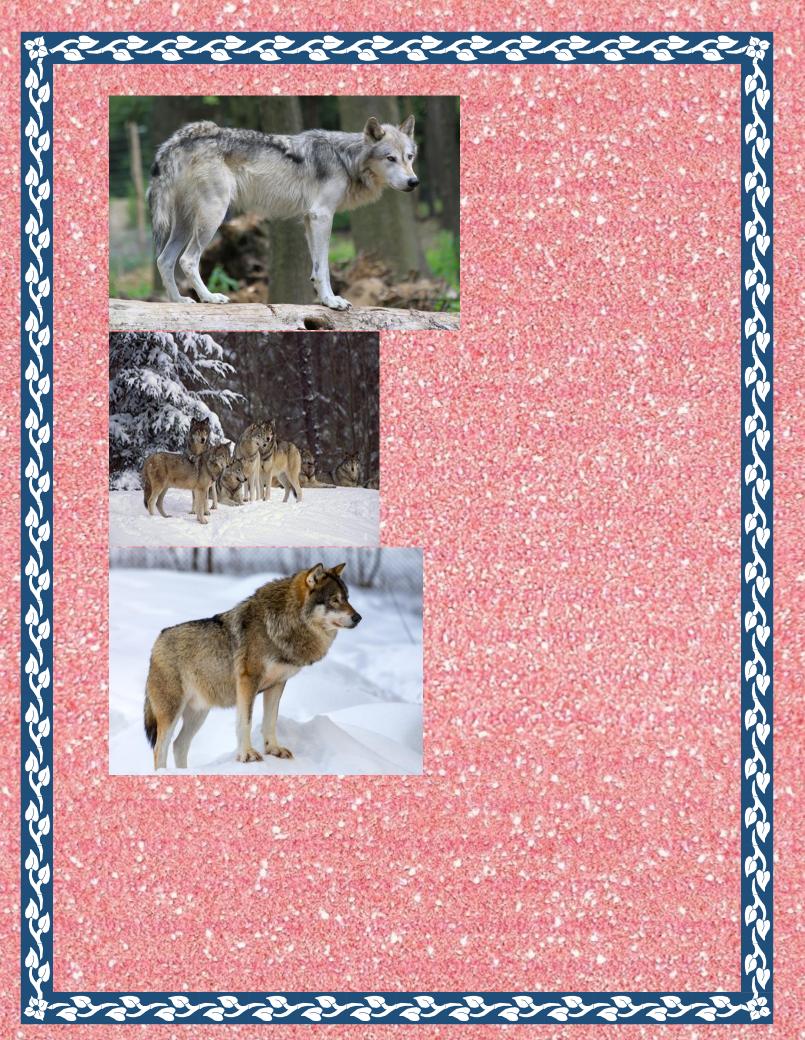
היסטוריה:

הפעם הראשונה בה תועד פרט של זאב צפון הרי הרוקי, הייתה כאשר הוא נמצא מאזור המחיה המרכזי שלו. הפרט תועד ביערות גדולים שלימים הפכו בזמן נדידה אותם זאבים התגוררו בקרבת. (Yellowstone) "פארק הלאומי ילוסטון"לידועים כ שהחשיבו את הזאב לחיה (Tukudika), מקומם של אמריקאים ילידי השבט טוקודיקה קדושה. ככל שהאוכלוסייה האמריקנית החלה להתרחב במערב, בסוף המאה החלו להתיישב באזור. בבוא הזמן, זאב הרי צפון הרוקי ובוקרים ,חקלאים ,חוואים ,19 החל לארוב ולצוד בעלי החיים שהובאו על ידי המתיישבים. חוק למיגור הזאבים, שהפכו והריגתם הותרה באמצעות השימוש ברובים, ,1915מטרד למתיישבים, נחקק בשנת מלכודות, ורעל. מדיניות זו נעשתה בהיקף גדול יותר, עם הקמת שירות הפארקים שהשליט באופן מסודר ומאורגן, באמצעות ,1916בשנת הלאומיים של ארצות הברית ניצודו ,1924החוק את "השמדת בעלי חיים וצמחייה העשויים להיות מזיקים". בשנת הזאבים האחרונים שהיו מצויים באזור ילוסטון, אם כי מספר קטן של זאבי צפון הרי הואבים האחרונים שהיו מצויים באזור ילוסטון, אם כי מספר קטן של זאבי צפון הרי הואבים האחרונים שהיו מצויים באזור ילוסטון, אם כי מספר קטן של זאבי צפון הרי

תוכנית ההבראה לתת המין:

אם כי יישום ,1980תוכנית ההבראה לזאבי הרי הרוקי צפוני אושרה לראשונה בשנת התוכנית דרשה שקבוצה מסוימת .1987 התקנה הוחל רק שבע שנים מאוחר יותר, בשנת של זאבים תתגורר באזור ילוסטון. הקבוצה כללה לפחות עשרה זוגות זאבים, והאוכלוסייה נשארה באזור בצורה יציבה, במשך שלוש שנים לפחות. עם זאת, זאב צפון הרי הרוקי לא היה, בעת הניסוח הראשוני של התקנה כמין נבדל ולגיטימי, ולכן הזאבים וזאב (Great Plains wolf) המעורבים בתוכנית ההבראה היו זאב המישורים הגדולים הסיבה העיקרית לכך היה עקב שני תת-מינים .(Mackenzie Valley wolf) עמק מקנזי של זאב ששוטטו באותו האזור, וכי התוכנית כיסתה את ריבוי הזאבים באזור נרחב יותר, מאשר אזור זאבי צפון הרי הרוקי, ולכן נכללו בה גם תת-מינים נוספים שהתערבבו. מסיבה זו, תת-המין הגדול מספרית ביותר, נבחר להיות ממוקם באמצע האזור, כדי לא להפר את האיזון באזורים השונים. בתגובה לחששות על כך שאפשרו לזאבים לחיות תיארה ,1994 בנובמבר 22-חופשיים באזור, הטיוטה הסופית של התוכנית, שהושלמה ב כי חוואים הורשו להרוג את הזאבים כאשר הם "נתפסו בשעת מעשה של הרג בעלי חיים "על קרקע פרטית.

בשלוש תביעות טענו מתנגדי תוכנית ההבראה כי הזאבים החדשים מאיימים על אוכלוסיית הזאבים הוותיקה, ואילו התומכים דרשו להחיל מעמד מוגן באופן מלא על הזאבים. שופט בית המשפט המחוזי ויליאם פ. דאונס קבע כי ההשבה לטבע של הזאב שבחוק. עם זאת, פסק דין זה בוטל על ,של מינים בסכנת הכחדה (j)-הפרה את סעיף 10 ידי בית המשפט לערעורים.

השועל המצוי הוא טורף קטן ממשפחת הכלביים

צבעו זהוב-כתום עד חולי, חרטומו מחודד, זנבו ארוך ושעיר וקצהו לבן ניזון ביונקים קטנים, חרקים, עופות וזוחלים. אוכל. נפוץ בכל חלקי הארץ גם פירות ותכופות נראה בישובים ניזון משאריות האדם.

השועל והחסידה / ממשלי לה-פונטיין

פעם הזמין השועל לסעודה את שכנתו ארוכת המקור, חסידה.

השועל, כרגיל, לא עשה הכנות, לא הקדיש לאורחת הרבה מחשבות.

וכמו בכל יום, מדי ארוחה, הוא הגיש את האוכל בצלחת שטוחה.

> החסידה טעמה רק שני פרורים, כי לה מתאימים רק כלים עמוקים.

נעלבה החסידה והסתלקה רעבה. עוד אחזיר לשועל", היא אמרה בליבה".

> שלחה החסידה לשועל הזמנה לבוא לביתה לארוחה דשנה.

ההיא הכינה לכבוד השועל צלי בשר אך אבוי!! הצלי הוגש בכלי ... גבוה וצר.

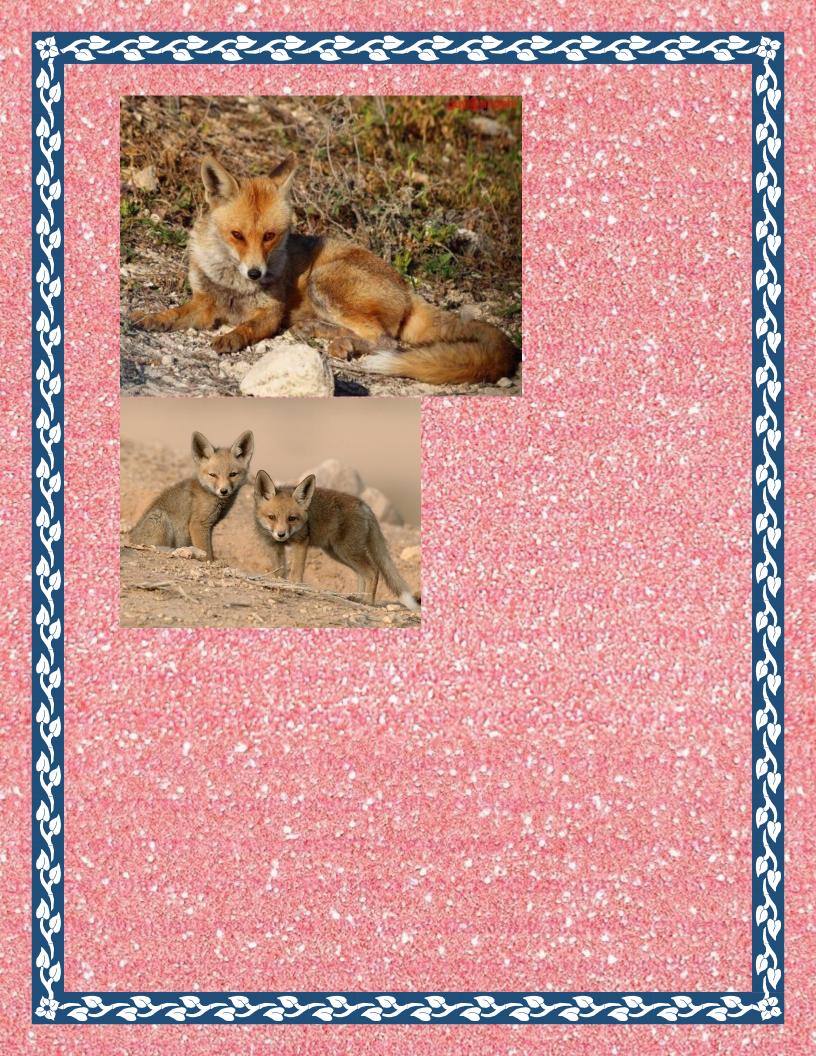
> מוסר-השכל: אם אינך מכבד את חברך, אל תצפה שהוא יכבד אותך!

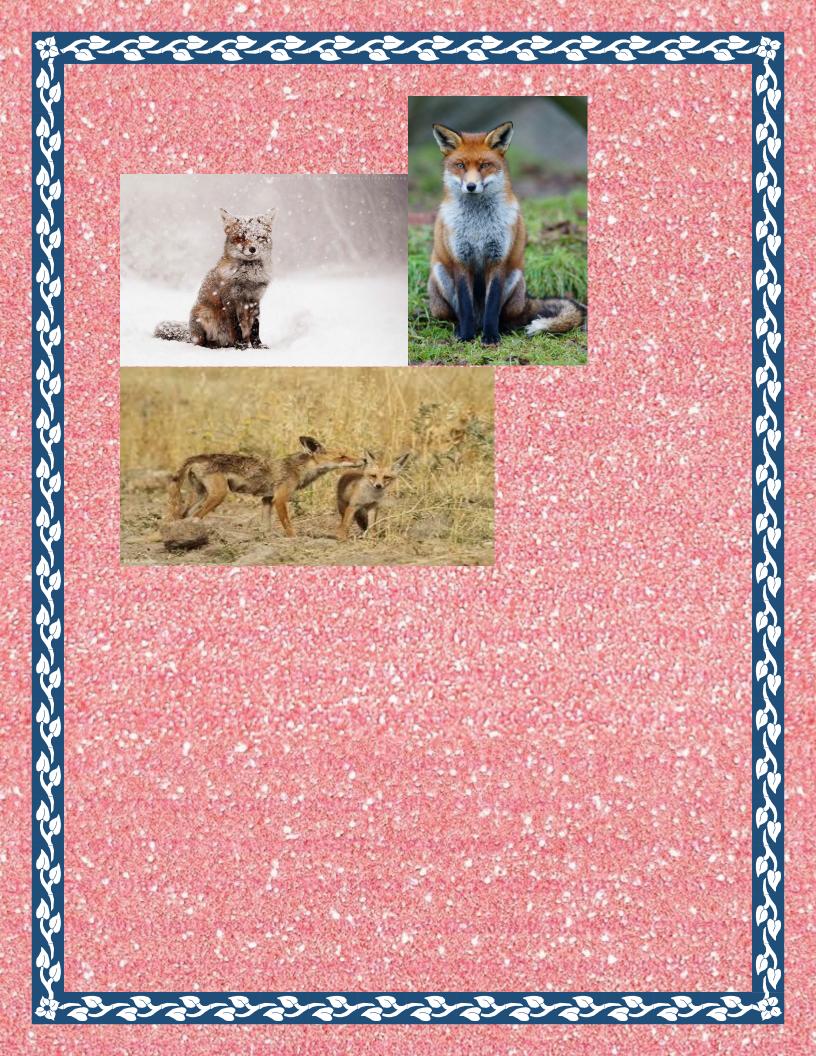
השועל והכרם

"(קה' ה, יד) מבטן אמו ערום ישוב שמה"

לשועל שמצא כרם מסויג (מגודר) מכל פינותיו - היה שם נקב אחד, ובקש ... להיכנס בו ולא היה יכול. מה עשה? צם שלושה ימים עד שכחש ותשש ונכנס באותו נקב ואכל ושמן. רצה לצאת ולא יכול לעבור כלל. חזר וצם שלושה ימים אחרים עד שכחש ותשש וחזר איך שהיה ויצא.כאשר יצא היה הופך את פניו להסתכל בו ואמר:

כרם כרם, מה טוב אתה ומה טובים הם הפירות שבתוכך וכל מה שיש בך יאים ומשובחים, ברם מה הנאה ממך? כמו שבן האדם ניכנס לתוכך כך הוא יוצא. כך הוא העולם הזה.

תפוצה:

ודרום מזרח במערב ועד להודו ומאזור הבלקן תפוצה עולמית: ממזרח אירופה נפוץ בעיקר .התן הוא המין המצוי ביותר מבין משפחת הכלביים ,במזרח. בישראל אסיה באזורים צחיחים התנים .ובמדבר יהודה בצפון הארץ ומרכזה, אך נמצא גם בצפון הנגב שוכנים בסבך צמחייה ליד מעיינות. התנים נפוצים מאוד בסביבת האדם, סמוך למזבלות ובעיקר בקרבת מושבים ליד מצבורי פגרים של תרנגולות המושלכים על ידי הלולנים.

תיאור:

קצר יחסית, וקצהו כתום זנבו .התן הוא כלב בגודל בינוני וצבעו חום זהוב-אפרפר ושחור. על חזהו יש כעין מפית לבנה, שצורתה מיוחדת לכל פרט ועל פיה ניתן לזהותו. ראשו של הזכר רחב מראש הנקבה, ועל עורפו יש רעמת שיער שחור. הנקבות לרוב בהירות יותר. משקלו של התן נע בין 5 ל-12 ק"ג (9-8 ק"ג בממוצע).

ארגון חברתי ופעילות:

ששטחה כ-1 קמ"ר. הטריטוריה מסומנת בשתן, התן חי בזוגות כשלכל זוג טריטוריה גללים, שריטות בקרקע וקולות. לעיתים הצעירים נותרים עם הוריהם ועוזרים להם לטפל בגורים, וכשהמזון מצוי בשפע יכולות להיווצר כך להקות קטנות. התן פעיל בלילה, אך גם בשעות הבוקר המוקדמות ואחרי הצהריים. התן טורף לרוב חיות קטנות (מכרסמים, נצפו טורפים גם עופות וזוחלים), אך ניזון גם מפגרים. התנים ברמת הגולן ועגורים ובעמק החולה ניזונים גם מעופות מים כמו שקנאים עופרי צבאים. התנים מנהלים אורח חיים מונוגמי, הם טריטוריאליים בעליל ותוחמים את נחלתם על ידי עשיית צרכים בגבולותיה. הזוג צד ביחד או נפרד. לעיתים חוברים מספר זוגות כדי לצוד בעל חיים גדול ממדים.

יחסי גומלין עם האדם:

בקרבת מושבים וקיבוצים נהנה התן מכמות גדולה של עגלים ותרנגולות למאכל וכך עלול לגרום לנזק רב לחקלאים המגדלים, שמנסים לעיתים להרעילו. בנוסף, התן עלול במקרים נדירים לגרום לכלבת.

עשרות את מחלת הכלבת פוזרו על ידי משרד החקלאות בניסיון להדביר 1964בשנת אלפי אפרוחים מורעלים, כתוצאה מכך נפגעה אוכלוסיית התנים בארץ באופן קשה חתולי ,נמיות ,שועלים ,ביותר. יחד עם התנים הושמדו מהרעלה ישירה גם זאבים ועוד טורפים. בעלי חיים נוספים הורעלו מהרעלה נמרי מדבר ,חתולי בר ,ביצות לדוגמה עופות דורסים שניזונו מפגרים הורעלו מנבלות הטורפים). בעקבות) משנית שגרמו ,וחוגלות ארנבות ,היעלמות הטורפים, חל ריבוי גדול באוכלוסיות מכרסמים לחקלאות נזקים קשים מאלה שגרמו התנים לפני מבצע ההדברה. לפיכך חדל משרד החקלאות מלנקוט בשיטת הרעלה המונית זו. אף על פי כן, הרשות עודנה פועלת לדילול אוכלוסיית התנים בישראל, שצפיפותם בארץ היא מהגבוהות בעולם; בשנת 2015, למשל, נורו בהיתר בישראל יותר מ-2,300 תנים. מטרתו של הדילול היא בעיקר למנוע למשל, נורו בהיתר בישראל יותר מ-2,300 תנים. מטרתו של הדילול היא בעיקר למנוע

שבו ונצפו תנים זהובים באזור פארק הירקון בסוף העשור הראשון של המאה ה-21 ומבני אדם מספר התנים בפארק הוא כשלושים פרטים. הם ניזונים בעיקר מאשפה ומבני אדם מספר התנים משגשגת. לאחר תלונות של חלק מתושבי השכונות המאכילים אותם, ועל כן אוכלוסייתם משגשגת. לאחר תלונות של חלק מתושבי השכונות החלה לנסות ללכוד את רשות הטבע והגנים ,ובתל אביב הצמודות לפארק ברמת גן התנים ולהעבירם לאזורים פחות מיושבים, אך בעקבות התנגדות לפעילות זו היא

